

R I K S L Ö N N S N E M N D A S

kjennelse av 3.september 1964

i sak nr. 14-1964:

Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening

og

Norsk Sjømannsforbund

i samband med tariffrevisjonen 1964 for fartøyer i løsfart på den norske kyst og i stor kystfart.

Nemndas sammensetning:

Sorenskriver Kai Knudsen, formann
Arbeidsdirektør Reidar Danielsen
Direktør Morten Tuveng
Direktør i NAF, Trygve Kleppe
Nestformann i LO, P. Mentsen
Reder Bernt Sandøy, Sandøy (Molde)
Forbundsformann Gunvald Hauge

På arbeidsgiversiden voterer Sandøy og på arbeidstakersiden Mentsen.

Partene møtte for lønnsnemnda og gjorde rede for saken og nedla påstand i møte 3. september 1964. Etter at saken var blitt drøftet i enrom, avsa nemnda

k j e n n e l s e :

Den hittil gjeldende overenskomst mellom Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening og Norsk Sjømannsforbund ble av forbundet oppsagt til utløp 31. mars 1964. I forslaget til ny overenskomst krevet forbundet at lønnsvilkårene for de enkelte stillinger skulle være som for samme stillinger i overenskomsten for innenriksfart.

Da forhandlinger og megling ikke førte til enighet, varslet forbundet arbeidsstans. Ved kongelig resolusjon av 10. juli 1964 ble bestemt at tvisten skal avgjøres av Rikslønnsnemnda med hjemmel i lov av 27. april 1964 om lønnsnemndbehandling av arbeidstvister i samband med tariffoppgjørene i 1964.

Lov av 24. april 1964 som det er vist til, bestemmer bl.a. at tvistene i samband med tariffrevisjonen for vårfagene mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge skal avgjøres ved tvungen lønnsnemnd. De generelle krav som var reist for overenskomstforholdene mellom de to hovedorganisasjoner, ble avgjort ved Rikslønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964. Det ble i denne kjennelse fastsatt størrelsen av et generelt lønnstillegg, et lavtlønnstillegg, to års tariffperiode og indeksreguleringsbestemmelse.

Etter kjennelsen skulle de enkelte forbund og landssammen- slutninger (de direkte tariffparter) forhandle om tilpas- ningen av de lønnstillegg som var fastsatt av lønnsnemnda. Slike tilpasningsforhandlinger ble ført mellom Norsk Sjø- -- mannsforbund og Redernes Arbeidsgiverforening for innenriks- farten den 19. mai 1964, og førte til enighet om reguleringen av hyre og overtidssatser for tariffperioden frem til 31. mars 1966.

De nye overenskomster for maskinister, styrmenn, ruteloser i innenriksfarten og førere i lokalfart ble senere fastsatt av lønnsnemnda etter de generelle retningslinjer som var blitt fastsatt i kjennelsen av 11. mai 1964 og tilpasnings- protokollen av 19. mai 1964 mellom Redernes Arbeidsgiverfore- ning og Norsk Sjømannsforbund.

Norsk Sjømannsforbund har fremholdt at overenskomsten for fraktefartøyene har samme utløpstid som innenriksoverenskom- sten og at lønnsvilkårene for de enkelte stillinger har vært de samme, bortsett fra at maskinassistent, bestmann og matros har noe lavere hyre på fraktefartøyene. Alle overtidssatser har hittil vært like.

Forbundet har krevet at lønnsvilkårene skal være de samme som etter innenriksoverenskomsten i kommende tariffperiode, med samme ikrafttreden og varighet. Det kreves videre at det skal inntas ny bestemmelse om fri köyklar. Det er etter forbundets mening ikke noen saklig grunn til at mannskapene på skip som er medlem av Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening skal ha dårligere vilkår enn i andre skip.

Subsidiært påstår forbundet at saken avvises, idet det i så fall ikke for tiden ønsker å ha noen tariffavtale med Frakte- fartøyenes Arbeidsgiverforening.

Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening har påstått den hittil gjeldende overenskomst prolongert i sin helhet til 31. mars 1966, subsidiært at lønns- og arbeidsvilkårene reguleres etter de retningslinjer som er trukket opp i Rikslønnsnemndas kjen- nelse av 11. mai 1964.

Når foreningen ikke har funnet å kunne gå med på noen for- høyelse av hyresatsene, skyldes det de rådende vanskelige økonomiske forhold for fraktefartøyene. Fraktene har i tids- rommet 1958 - 63 stort sett holdt seg konstant, mens utgiftene er steget. Foreningen har til belysning herav lagt frem en del tallmateriale.

Lønnsnemnda vil bemerke:

Det er noe uklart hvor mange skip og mannskaper som går inn under overenskomsten. Det henger delvis sammen med at det i mange tilfelle foreligger et økonomisk fellesskap mellom rederi og mannskap, som kan arbeide på provisjonsbasis.

Sjømannsforbundet regner med at overenskomsten har sin vesent- lige betydning for ca. 160 skip over 100 br. reg. tonn. Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening opplyser at dens med- lemmer har 356 skip, medregnet også skip under 100 br. reg. tonn, og ombord i disse fartøyer er ca. 1.450 mann. Tariff- avtalen har dog virkning også for mannskapene på de frakt- fartøyer som ikke er tilsluttet foreningen.

Lönnsnemndas flertall, formannen, Danielsen og Tuveng, finner at de generelle tillegg og lavtlønnstillegg som ble fastsatt ved lønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964 må gjøres gjeldende også ved revisjonen av denne overenskomst. Hyrene for de forskjellige stillinger ombord har - bortsett fra maskinassistent, bestmann og matros - vært som i innenriksfarten, og flertallet mener at det bør gjennomføres tilsvarende lønnsforbedringer for mannskapene på fraktesfartøyene som for innenriksfarten, med samme ikrafttreden og varighet for overenskomsten.

Flertallet finner at de stillinger som har vært lønnet noe lavere enn de tilsvarende i innenriksfart, i løpet av denne tariffperioden bør løftes opp på samme hyresatser som i innenriksfart. Den legger vekt på at arbeidet stort sett er det samme, og at det gjelder lavtlönte grupper. Justeringen av hyreforskjellen skjer i to etapper, med halvparten fra 1. september 1964 og resten fra 1. april 1965.

Spørsmålet om det bør gjennomføres fri köyklar for mannskapene på disse fartøyer, er lite avklaret og bør tas opp til nærmere drøftelse mellom partene ved neste tariffrevisjon.

Nemndas medlem Bernt Sandøy stemmer for at den hittil gjeldende overenskomst prolongeres, og viser til de vanskelige økonomiske forhold som fraktesfartøy-eierne for tiden arbeider under, som nærmere påvist i Fraktesfartøyenes Arbeidsgiverforenings fremstilling.

Nemndas medlem P. Mentsen med tilslutning av G. Hauge vil bemerke: Etter min mening burde forbundets påstand om fri köyklar vært imøtekommet, slik at vilkårene også på dette område hadde blitt de samme som for innenriksfarten. Med dette forbehold slutter jeg med subsidiært til flertallets votum.

S l u t n i n g :

Den hittil gjeldende overenskomst mellom Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening og Norsk Sjømannsforbund prolongeres med følgende endringer og tilføyelser:

§ 1.

Hyrer.

Gjelder fra 1. mai 1964:

	Hyre inkl. <u>kost:</u>	Overtid	
		<u>hverdag:</u>	<u>søn-/helgedag:</u>
	kr./mnd.	kr./t.	kr./t.
Maskinassistenter (se nedenfor) ..		5,80	11,60
Maskingutter.....	620,-	2,85	5,70
Smørere.....	949,-	4,05	8,10
Bestmenn (se nedenfor).....		5,80	11,60
Matroser (" ").....		5,35	10,70
Lettmatroser.....	940,-	4,-	8,-
Jungmenn.....	686,-	2,85	5,70
Kokekyndig mann.....	1.077,-	4,80	9,60
Kokegutt.....	658,-	2,85	5,70
Stuert.....	1.334,-	6,30	12,60
Satsen kr. 250,- heves til kr. 260,- pr. mnd.			

Fra 1. mai 1964:

Maskinassistenter.....	1.176,-
Bestmenn.....	1.196,-
Matroser.....	1.123,-

Fra 1. september 1964:

Maskinassistenter.....	1.209,-
Bestmenn.....	1.219,-
Matroser.....	1.148,-

Gjelder fra 1. april 1965:

	Hyre inkl. <u>kost:</u>	Overtid	
		<u>hverdag:</u>	<u>søn-/helgedag:</u>
	kr./mnd.	kr./t.	kr./t.
Maskinassistenter.....	1.281,-	6,-	12,-
Maskingutter.....	632,-	2,90	5,80

	Hyre inkl.	Overtid	
	kost:	hverdag:	søn-/helgedag:
	kr./mnd.	kr./t.	kr./t.
Smørere.....	974,-	4,15	8,30
Bestmenn.....	1.281,-	6,-	12,-
Matroser.....	1.212,-	5,55	11,10
Lettmatroser.....	965,-	4,10	8,20
Jungmenn.....	698,-	2,90	5,80
Kokekyndig mann.....	1.116,-	5,-	10,-
Kokegutt.....	670,-	2,90	5,80
Stuert.....	1.373,-	6,50	13,-

Satsen kr. 260,- heves til kr. 265,- pr. mnd.

§ 3.

Ferie.

Satsen kr. 8,- heves til kr. 8,30.

Fra 1. april 1965 heves satsen til kr. 8,50.

Ny merknad om feriegodtgjøring:

1. For tjeneste inntil 16. mai 1964 beregnes feriegodtgjøring for ordinær ferie og ekstraferie samlet med 3 1/6 dags hyre og kostgodtgjøring for hver måneds tjeneste.
2. For tjeneste etter 16. mai 1964 beregnes feriegodtgjøring særskilt for ordinær ferie og for ekstraferie etter følgende regler:

a) Ordinær ferie:

Sjømenn har rett til feriegodtgjøring for ordinær ferie med 9 % (fra 1. mai 1966: 9,5 %) av arbeidsfortjenesten etter 16. mai 1964.

b) Ekstraferie:

Sjømenn har rett til feriegodtgjøring for ekstraferie med 1 1/6 dags hyre og kostgodtgjøring for hver måneds tjeneste etter 16. mai 1964.

Som arbeidsfortjeneste regnes skalahyre, alderstillegg, ekstragodtgjøring for bevegelige helgedager, ekstra feriegodtgjøring, utbetalt fritidskompensasjon, overtid og innspart hyre.

§ 12.

Køyklar m.v.

Skal være som tidligere.

§ 13.

Varighet.

Denne overenskomst gjelder fra 1. mai 1964 til 31. mars 1966 og videre 1 - ett - år om gangen, hvis den ikke av en av partene sies opp skriftlig med 1 - en - måneds varsel.

De satser i overenskomsten som er særskilt fastsatt pr. 1. april 1965 inkluderer ikke endringer som eventuelt blir gjennomført i henhold til nedenstående bestemmelser om indeksregulering.

Indeksregulering.

A. Hvis Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15. september 1964 (som offentliggjøres i oktober) eller senere, viser stigning eller fall på minst 5 poeng i forhold til indekstallet 115,6 (mars-tallet 1964), kan Landeorganisasjonen i tilfelle av stigning og Norsk Arbeidsgiverforening i tilfelle av fall kreve opptatt forhandlinger om regulering av lønninger som er fastsatt i kroner og øre. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i konsumprisindeksen. Reguleringen skal skje med et ensartet øretall pr. time, beregnet på den gjennomsnittlige fortjeneste. (NAF's lønnsstatistikk for voksne arbeidere legges til grunn.) Uke- og månedslønnede gis tilsvarende regulering. Unge arbeidere og lærlinger skal ha halvparten, idet prinsippet i Rikslønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964, avsnitt II, punkt 6, følges.

Hvis noen av de direkte tariffparter blir enige om det, kan prosentuell regulering foretas.

B. Hvis et indekstall som offentliggjøres 6 måneder eller senere etter at regulering har funnet sted i henhold til punkt A, har steget eller falt med minst 5 poeng, sammenliknet med det indekstall som var grunnlaget for foregående regulering, kan organisasjonene kreve opptatt forhandlinger etter punkt A.

C. Hvis hovedpartene ikke blir enige ved forhandlinger om regulering, kan den organisasjon som har framsatt kravet, innen 14 dager etter at forhandlingene er slutt, si opp de enkelte tariffavtaler med 1 - en - måneds varsel for å søke gjennomført en lønnsregulering innenfor den ramme som er angitt i punkt A.

Kai Knudsen

(s.)

Trygve Kleppe

(s.)

Reidar Danielsen

(s.)

P. Montson

(s.)

Bernt Sandøy

(s.)

Morten Tuveng

(s.)

Gunvald Hauge

(s.)